अपिचविषयाभिसंधिनाचलनंकामेनातिसंतापेसतिभवेत् सतुभगवत्सेवानिवृत्तौनसंभवतीत्याह भगवतइति उरुक्रमौचतौअंघ्रीचतयोःशाखा अंगुलयः तासुनखानिचतान्येवमणयस्तेषांचंद्रिकाशीतलादीभिस्तयानिरस्तः कामादितापोयस्मिन्तस्मिन् उपसीदतांभजतां हृदिकथंपुनःसता पःप्रभवति चंद्रेउदितेसतिअर्कस्यतापइव नयस्यस्वःपरइत्यादिनाश्लोकत्रयेणयादृशइत्यस्योत्तरमुक्तंवेदितव्यम् यद्भूतेइत्यस्यचहरिनामानीति ज्ञातव्यम् ॥ ५४ ॥ उक्तसमस्तलक्षणसारमाह विसृजतीति हरिरेवस्वयंसाक्षाद्यस्यहृदयंनविसृजति नमुंचति कथंभूतः अवशेनाप्यभिहितमात्रो ऽपिअघौघंनाशयतियःसः तत्किंनविसृजति यतःप्रणयरशनयाधृतंहृदयेनिबद्धमंघ्रिपद्मंयस्यसः भागवतप्रधानउक्तोभवति ॥ ५५॥ इत्येका०टी० द्वितीयोध्यायः ॥२॥ ॥७॥ मायातत्तरणब्रह्मकर्मप्रश्नचतुष्टये तृतीयेतूत्तरंदत्तमार्षभैर्मुनिभिःपृथक्॥१॥विष्णोर्मायामिदंपश्यन्नित्युक्तमतोमा

भगवतउरुविक्रमांघ्रिशाखानखमणिचंद्रिकयानिरस्ततापे ॥ हृदिकथमुपसीदतांपुनःसप्रभवतिचंद्रइवो दितेऽर्कतापः ॥५४॥ विसृजतिहृदयंनयस्यसाक्षाद्धरिरवशाभिहितोऽप्यघौघनाशः ॥ प्रणयरशनयाधृतां घ्रिपद्मःसभवतिभागवतप्रधानउक्तः ॥ ५५ ॥ इतिश्रीभागवतेमहापुराणेएकादशस्कंधेनारदवसुदेवसंवा देद्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥ ॥७॥ ॥७॥ राजोवाच परस्यविष्णोरीशस्यमायिनामपिमोहिनी म् ॥ मायांवेदितुमिच्छामोभगवंतोब्रुवंतुनः ॥ १ ॥ नानुतृप्येजुषन्युष्मद्वचोहरिकथाऽमृतम् ॥ संसारताप निस्तप्तोमर्त्यस्तत्तापभेषजम् ॥ २ ॥ अंतरिक्षउवाच एभिर्भूतानिभूतात्मामहाभूतैर्महाभुज ॥ सस र्जोच्चावचान्याद्यःस्वमात्रात्मप्रसिद्धये ॥ ३ ॥

यांपृच्छति परस्येति हेभगवंतः ॥ १ ॥ ननूक्तलक्षणैर्भागवतो भूत्वाकृतार्थस्याः किंबहुप्रश्नैरतआह नानुतृप्यइति संसारतापैर्नितरांतप्तोहं तस्यतापस्यभेषजंहरिकथामृतरूपंयुष्मद्वचोजुषमाणोनानुतृप्यामि २ ॥ मायायाःस्वरूपतोनिरूपणासंभवात् सृष्ट्यादिकार्यद्वारेणनिरूपयितुमाह एभिरिति आद्यःपुरुषःययाशक्त्याभूतानामात्माकारणभूतः एभिः सृष्टैर्महाभूतैरुच्चावचानिभूतानिससर्ज एषामायाभगवतइतिचरमश्लोकपादस्यप्रतिश्लोकमनुषंगः किमर्थंससर्ज स्वमात्रात्मप्रसिद्धये स्वंमिमीते प्रमिमीतेउपास्तेयःसःस्वमातातस्यात्मनोजीवस्यप्रकृष्टायैसिद्धये यद्वास्वांशभूतानांजीवानांमात्राप्रसिद्धयेविषयभोगाय आत्मप्रसिद्धयेमोक्षाय चेत्यर्थः तदुक्तंवेदस्तुतौ बुद्धींद्रियमनःप्राणान्जनानामसृजत्प्रभुः मात्राऽर्थंचभवार्थंआत्मनेकल्पनायचेति ॥ ३ ॥